

γεύση και μνήμη II

Πολυεπίπεδη συμμετοχική εκδήλωση
με λόγο, ήχο, εικόνα και υλικά τεχνουργήματα

28-31 Μαρτίου 2013

Αμφιθέατρο & Ποιχώρος Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Η επένδυσή στη γλώσσα!

Πρόγραμμα
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ειδικές μορφωτικές εκδηλώσεις
[επιστήμηςκοινωνία]

Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών

Πρόγραμμα: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ

ΓΕΥΣΗ και ΜΝΗΜΗ

Η γεύση συνήθως ταυτίζεται με την τροφή και την κατανάλωσή της. Το ΣΥΜΠΟΣΙΟ αυτό, αντίθετα, διερευνά τη γεύση σε όλες τις μεταφορικές διαστάσεις της και αποκαλύπτει τη σχέση της με τις άλλες αισθήσεις και τη μνήμη, δηλαδή με την ιστορία και την πολιτισμική μας ταυτότητα.

Η μνήμη δεν είναι απλά μια πηγή από ιδέες, αλλά έχει υλικές και αισθητήριες διαστάσεις, οι οποίες είναι αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής ζωής και του πολιτισμού μας. Είναι συνδεδεμένη με ήχους, οσμές, θέες, γεύσεις· που συχνά πυροδοτούν βαθειά αισθήματα.

Η θεματική ΓΕΥΣΗ και ΜΝΗΜΗ συνδέεται με το τρίπτυχο Αισθήσεις-Αισθήματα-Αισθητική, θεμελιώδες στοιχείο της ελληνικής σκέψης και κουλτούρας, η οποία παραμένει επίκαιρη στη σημερινή παγκοσμιοποιημένη κοινωνία σε κρίση.

Κ.Ν. Σ.

ΓΕΥΣΗ και ΜΝΗΜΗ είναι μια πολυεπίπεδη συμμετοχική εκδήλωση με λόγο, ήχο, εικόνα και υλικά τεχνουργήματα, η οποία πραγματοποιήθηκε πιλοτικά στη Μεσσηνία το Μάρτιο του 2012, από το Πρόγραμμα Καθημερινός Πολιτισμός του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (culture.uop.gr).

ΓΕΥΣΗ και ΜΝΗΜΗ II είναι η εμπλουτισμένη εκδοχή του πρώτου αυτού Συμποσίου και παρουσιάζεται σήμερα στο πλαίσιο του προγράμματος των μορφωτικών εκδηλώσεων «Επιστήμης Κοινωνία» του ΕΙΕ. Στην εκδήλωση αυτή συμμετέχει με το ερευνητικό του έργο για τη διατροφή και την εστίαση το Πρόγραμμα Καθημερινός και Κοινωνικός βίος των Βυζαντινών-Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών (ΙΙΕ) του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (ΕΙΕ).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

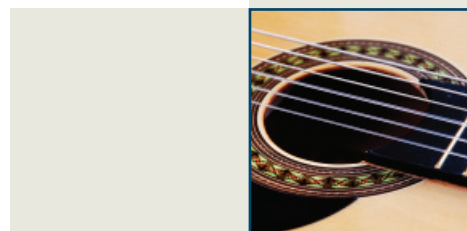
Πέμπτη 28/3

- 18.30-19.00** Προοίμιο: *Στα παρασκήνια της εκδήλωσης ΓΕΥΣΗ & ΜΝΗΜΗ*
Προβολή βίντεο που καταγράφει τη διαδικασία προετοιμασίας των σχολείων της Μεσσηνίας για τη συμμετοχή τους στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα Γεύση και Μνήμη
- 19.00-19.10** Μουσικό καλωσόρισμα. *Δρώμενο με κρουστά*
Σόλης Μπαρκής, μουσικός
- 19.10-19.20** *Το Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών και το Πρόγραμμα Επιστήμης Κοινωνία Κρίτων Χρυσχοϊδης, Δ/ντής Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών(ΙΙΕ), Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών*
- 19.20-19.30** *Θέματα Πολιτισμού*
Κώστας Τζαβάρας, Αν. Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, νομικός και κοινωνιολόγος
- 19.30-19.40** *Το Συμπόσιο Γεύση και Μνήμη*
Κ. Νάντια Σερεμετάκη, Επιστημονική Υπεύθυνη του Προγράμματος Καθημερινός Πολιτισμός, Αν. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
- 19.40-19.50** *Καθημερινός και Κοινωνικός Βίος των Βυζαντινών - Οι Στόχοι Ενός Προγράμματος*
Μαρία Λεοντσίνη, Ερευνήτρια ΙΙΕ, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών
- 19.50** *Περί Γεύσεως και Μνήμης. Ένα Τραπέζι με Τέσσερα «Άριστα»*
- *Η Μνήμη και η Τέχνη του Φαγητού*
Αλβέρτος Αρούχ, Ομότιμος Καθηγητής Deree College, κριτικός γεύσης και συγγραφέας
  - *Παραδοσιακές Γευματικές Συνήθειες. Το Πλουσιοπάροχο Πρόσωπο της Λιτότητας*
Αντωνία-Λήδα Ματάλα, Αν. Καθηγήτρια Χαροκόπειου Πανεπιστημίου, Τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας-Διατροφής
  - *Η Παρέμβαση Ενός Σεφ*
Χριστόφορος Πέσκιας, γαστρονόμος
  - *Δύο Όψεις της Γευστικής Μνήμης*
Χρίστος Ζουράρις, γαστρογράφος
- Συντονίζει ο Ηλίας Αναγνωστάκης, Ερευνητής ΙΙΕ, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών
- 21.15** *Αλμυρές και Γλυκές Γεύσεις (στον εκθεσιακό χώρο)*

Παρασκευή 29/3

- 19.00-19.10** Μουσικό καλωσόρισμα
Κιθάρα: **Δημήτρης Κουρζάκης**, υψίφωνος: **Ειρήνη Καράγιαννη**
Βύσσινο και Νεράντζι/ Νερό και Κρασί/ Πρωινό Τσιγάρο/ Μαρίνα/
- 19.10-19.20** *Παιδεία και Κοινωνία*
Θεόδωρος Π. Παπαθεοδώρου, Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων,
Πολιτισμού και Αθλητισμού, Καθηγητής, πρώην Πρύτανης
Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
- 19.20-19.30** Χαιρετισμοί
Κων/νος Μασσέλλος, Πρύτανης και Αν. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
Παναγιώτης Αλευράς, Αντιπεριφερειάρχης Μεσσηνίας
Κώστας Κόλλης, Πρόεδρος Μεσσηνιακής Αμφικτυονίας
- 19.30-19.40** *Καθημερινός Πολιτισμός και Αισθήσεις*
Κ. Νάντια Σερεμετάκη, Επιστημονική Υπεύθυνη του Προγράμματος
Καθημερινός Πολιτισμός, Αν. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
- 19.40-20.00** *Αρχαιολογικές Αισθήσεις*
Πέτρος Θέμελης, Ομότιμος Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου
Κρήτης
- 20.00-20.15** *Μουσικές Γεύσεις*
Λάμπρος Λιάβας, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, Τμήμα Μουσικών
Σπουδών και Πρόεδρος Μουσείου Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων
Κέντρου Εθνομουσικολογίας Φ. Ανωγειανάκη
- 20.15-20.30** *Αναδρομές*
Θανάσης Βαλτινός, συγγραφέας, ακαδημαϊκός
- 20.30-20.40** *Από τη Δημιουργία στη Διατήρηση και την Εποχή της Όρεξης*
Βασίλης Καραποστόλης, Καθηγητής Πολιτισμού και Επικοινωνίας
Πανεπιστημίου Αθηνών
- 20.40-21.30** *Παραμύθια με Γεύσεις* (στον εκθεσιακό χώρο)
• *Το τσικαλάκι*. Αφηγήτρια: **Αγνή Στρουπούλη**

Σάββατο 30/3

11.00-16.30 **Εκθέσεις-Προβολές-Δρώμενα-Παραστάσεις-Εργαστήρια για μικρούς και μεγάλους**

Στον εκθεσιακό χώρο, τον οποίο κοσμούν εκατοντάδες έργα ζωγραφικής μαθητών της Μεσσηνίας και δημιουργίες του Εικαστικού Εργαστηρίου Καλαμάτας, πραγματοποιούνται επίσης

- **Το Σώμα της Μνήμης**
Θεατρικό με την Ομάδα Κουκλοθέατρου της Πειραματικής Σχολής Καλαμάτας. Παρουσίαση Λέττα Πετρουλάκη, Φανή Αλεξανδρίδη
- **Μακαρονοκατασκευές, στολίδια και παιχνίδια**
Εργαστήριο κατασκευών. Κοσμήματα, κούκλες, κορνίζες και μύρια άλλα με μακαρόνια, χρώματα και φαντασία. Με τις Άννα Χριστοδούλου και Βασιλεία Χατζηδογιάννη
- **Γεύσεις και Ουσίες Αγαπημένες**
Παιχνίδι γευσιγνωσίας. Πανελλήνια Ένωση Εκπαιδευτικών Ελλάδας για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Παράρτημα Πελοποννήσου (ΠΕ.ΕΚ.ΠΕ). Συντονίζει ο Αυγερινός Γεωργόπουλος, εκπαιδευτικός
- **Μυρίζω-Αγγίζω-Θυμάμαι**
EcoKTHMA. Διαδραστικό παιχνίδι με τις αισθήσεις, τη φύση και την τεχνολογία. Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Εφηρμοσμένης Επικοινωνίας. Με τις Μαρία Φιλιππή και Ευγενία Σιαμπανοπούλου
- **Τα Ταξίδια του Σπόρου**
Εργαστήριο. Σπόροι, διαφύλαξη, φυσική καλλιέργεια, τοπικές γεύσεις, αυτοδιαχείριση των απορριμμάτων μας - κομποστοποίηση και «σκουπιδοαισθητική». Με τις Μυρτώ Φοίφα, εικαστικό, εκπαιδευτικό, Χριστίνα Καραλέκα, βιοκαλλιεργήτρια και Μαριλιάννα Διαμαντάκη, βιολόγο
- **Όταν η Επιχειρηματικότητα Σμίγει με την Παράδοση**
Η τοπική αγροτική επιχειρηματικότητα στο πλαίσιο της Μεσογειακής διατροφής. Ίδρυμα Καπετάν Βασίλη

Κύκλος Ομιλιών

- 17.00-19.00 Συντονίζει η **Ευρυδίκη Αντζουλάτου-Ρετσίλα**, Καθηγήτρια Διαπολιτισμικών Σπουδών, Κοσμήτωρ Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
- 17.00-17.10 **Γεύση και Γούστο: Ο Στολισμός του Ψωμιού στην Ελλάδα**
Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Διευθύντρια του Κέντρου Ερεύνων Ελληνικής Λαογραφίας
- 17.10-17.20 **Γεύση Παράδοσης στα Μουσεία Λαϊκής Τέχνης**
Ευρυδίκη Αντζουλάτου-Ρετσίλα, Καθηγήτρια Διαπολιτισμικών Σπουδών, Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

- 17.20-17.25** *Οι Γεύσεις στα Αρχαιολογικά Μουσεία*
Μιμικά Γιαννοπούλου, Αρχαιολόγος και επιμελήτρια, Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης
- 17.25-17.35** *Γεύση στην Ιστορία της Δυτικής Τέχνης - Ζωγραφική*
Μάνος Στεφανίδης, Επ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών
- 17.35-17.45** *Η Αφύπνιση της Μνήμης μέσα από Γευστικές Εμπειρίες της Σύγχρονης Λογοτεχνίας*
Ευγενία Γραμματικοπούλου, Λέκτωρ Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Τομέας Λογοτεχνίας Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας
- 17.45-18.00** Διάλειμμα
- 18.00-18.10** *Ζω και... γεύομαι για να τα διηγούμαι.* Ψηφιακές και άηλες αφηγήσεις
Μιχάλης Μειμάρης, Καθηγητής Νέων Τεχνολογιών στην Επικοινωνία και Εκπαίδευση Πανεπιστημίου Αθηνών
- 18.10-18.20** *Γεύση του Δεκαπενταύγουστου*
Κώστας Γεωργουσόπουλος, συγγραφέας και κριτικός θεάτρου, Επίτιμος Διδάκτορας & Επιστημονικός Συνεργάτης Πανεπιστημίου Αθηνών, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών

Προτάσεις **Γεύση και Μνήμη στην Εκπαίδευση**

- 18.20-18.40** *Η Αρχαία Δια-Τροφή: Γεύσεις και Λέξεις – Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για Σχολεία*
Γεωργία Καραμήτρου-Μεντεσίδη, Επίτιμη Έφορος Αρχαιοτήτων, αρχαιολόγος και συγγραφέας
- 18.40-19.00** *Γεύση και Μνήμη - Συμμετοχικό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για μικρούς και μεγάλους*
Κ. Νάντια Σερεμετάκη, Επιστημονική Υπεύθυνη του Προγράμματος Καθημερινός Πολιτισμός και Αν. Καθηγήτρια Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
- 19.00-19.30** **Αλμυρές και Γλυκές Γεύσεις** (στον εκθεσιακό χώρο)

Κυριακή 31/3

11.00-14.00 **Εκθέσεις-Προβολές-Δρώμενα-Παραστάσεις-Εργαστήρια για μικρούς και μεγάλους**

Στον εκθεσιακό χώρο, τον οποίο κοσμούν εκατοντάδες έργα ζωγραφικής μαθητών της Μεσσηνίας και δημιουργίες του Εικαστικού Εργαστηρίου Καλαμάτας, πραγματοποιούνται επίσης

11.00 *Το Σώμα της Μνήμης*
Θεατρικό με την Ομάδα Κουκλοθέατρου της Πειραματικής Σχολής Καλαμάτας. Παρουσίαση Λέττα Πετρουλιάκη, Φανή Αλεξανδρίδη

12.00 *Ο Καραγκιόζης Γευσιγνώστης*
Παράσταση με τον Αθηνναϊκό Θίασο Σκιών του Άθω Δανέλλη

13.30 *Μουσική πανδαισία*
Μουσικό σύνολο 8tetto.
Lollipop/ tourdion/ Μια Συμυριά στο Παραθύρι

- ***Μακαρονοκατασκευές, στολίδια και παιχνίδια***
Εργαστήριο κατασκευών. Κοσμήματα, κούκλες, κορνίζες και μύρια άλλα με μακαρόνια, χρώματα και φαντασία. Με τις Άννα Χριστοδούλου και Βασιλεία Χατζηδογιάννη
- ***Γεύσεις και ουσίες αγαπημένες***
Παιχνίδι γευσιγνώσις. Πανελλήνια Ένωση Εκπαιδευτικών Ελλάδας για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, παράρτημα Πελοποννήσου (ΠΕ.ΕΚ.ΠΕ). Με τον Αυγερινό Γεωργόπουλο, εκπαιδευτικό
- ***Μυρίζω-Αγγίζω-Θυμάμαι***
EcoKTHMA. Διαδραστικό παιχνίδι με τις αισθήσεις, τη φύση και την τεχνολογία. Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Εφηρμοσμένης Επικοινωνίας. Με τις Μαρία Φιλιππή και Ευγενία Σιαμπανοπούλου
- ***Όταν η Επιχειρηματικότητα Σμίγει με την Παράδοση***
Η τοπική αγροτική επιχειρηματικότητα στο πλαίσιο της Μεσογειακής διατροφής. Ίδρυμα Καπετάν Βασίλη
- ***Τα Ταξίδια του Σπόρου***
Εργαστήριο. Σπόροι, διαφύλαξη, φυσική καλλιέργεια, τοπικές γεύσεις, αυτοδιαχείριση των απορριμμάτων μας—κομποστοποίηση και «σκουπιδοαισθητική». Με τους Μυρτώ Φοίφα, εικαστικό, εκπαιδευτικό, Χριστίνα Καραλέκα, βιοκαθηγήτρια και Μαριλιάννα Διαμαντάκη, βιολόγο

Εκθέσεις και Προβολές σε όλη τη διάρκεια του Συμποσίου

Μαθητές και δάσκαλοι, φοιτητές και καθηγητές, πολίτες και πολιτιστικοί φορείς της Μεσσηνίας ανασκάπτουν τη γλώσσα, τις καθημερινές πρακτικές και τις δικές τους αισθητήριες εμπειρίες και μνήμες και ανακαλύπτουν και προτείνουν εναλλακτικές απεικονίσεις της γεύσης και της αισθητήριας εμπειρίας. 600 εκθέματα. Εκθεσιακή επιμέλεια: Φοίβος Σοφικίτης και Αλέξ. Αργυριάδης

ΣΧΟΛΕΙΑ Είκοσι πέντε (25) Σχολεία (δημοτικά-γυμνάσια-λύκεια) της ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ καταθέτουν

- **Συνταγές με Μνήμη** - Διάλογοι με γονείς και γηραιότερους για την αγαπημένη τους συνταγή αποτυπώνονται με αφηγήσεις, ζωγραφική, φωτογραφία, βίντεο, ποιήματα, παραμύθια
- **Γαστρονομικές μεταφορές στη γλώσσα μας** - Ανασκαφές στην καθομιλούμενη, τη στιχουργία, την ποίηση, τα αρχαία και σύγχρονα κείμενα
- **Υλικές κατασκευές** - Πεντακόσιες καταθέσεις έργων ζωγραφικής και εικαστικών κατασκευών με πλάστελίνη

[4ο Δημοτικό Καλαμάτας, 5ο Δημοτικό Καλαμάτας, Τετραθέσιο Λογγά, 2ο Δημοτικό Μεσσήνης, Δημοτικό Μεθώνης, 19ο Δημοτικό Καλαμάτας, 1ο Ειδικό Δημοτικό Καλαμάτας, 7ο Δημοτικό Καλαμάτας, Δημοτικό Στούπας, 11ο Δημοτικό Καλαμάτας, 12ο Δημοτικό Καλαμάτας, Γυμνάσιο Πύλου, 3ο Γυμνάσιο Καλαμάτας, 2ο Γυμνάσιο Καλαμάτας, Πειραματικό Γυμνάσιο Καλαμάτας, 5ο Γυμνάσιο Καλαμάτας, Λύκειο Δωριού, Λύκειο Καρδαμύλης, Λύκειο Εκπαιδευτηρίων Μπουγά, Φροντιστήριο «Κορυφή» Πύλου, Εικαστικό Σχολείο Μουσείου Χαρακτικής Κατσουλίδη, Μεσσήνη.]

ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΑΡΙΣ-Καλαμάτα

- Δημιουργίες ζωγραφικής, κεραμικής, κατασκευών και εγκαταστάσεων** με θέματα
- Εικαστικές συνταγές
  - Το καθημερινό πιάτο ως «εικαστικός χώρος»
  - Σύνθεση γεύσεων-Σύνθεση χρωμάτων
  - Γλυκές αναμνήσεις-γλυκά όνειρα
  - Αισθήσεις

ReTHINK PROJECT-Καλαμάτα

Καλλιτεχνικό-εκπαιδευτικό πρόγραμμα ιδιοκατασκευών και δημιουργικής ανακύκλωσης. Αυτοσχέδιο οικιακό και συνοικιακό κομποστοποιήτης

ΑΝΩΝΥΜΟΙ ΣΠΟΡΟΦΥΛΛΑΚΕΣ KalamataFreeSpace

Σπόροι με Άποψη. Έκθεση σπάνιων σπόρων της Μεσσηνίας

ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΑΣΙΛΗ

Όταν η Επιχειρηματικότητα Σμίγει με την Παράδοση

Η τοπική αγροτική επιχειρηματικότητα στο πλαίσιο της Μεσογειακής διατροφής

ΓΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Γνωστοί και βραβευμένοι επιχειρηματίες της Μεσσηνίας εκθέτουν και προσφέρουν ουσίες, αρτοσκευάσματα και εδέσματα

Προβολές

ΓΕΥΣΗ και ΜΝΗΜΗ. Τρία βίντεο του **Προγράμματος Καθημερινός Πολιτισμός Παν/μίου Πελοποννήσου.** Εικονοδηψία-μοντάζ Νίκος Σφακιανάκης/ Λεωνίδας Παπαδόπουλος

Βίντεο 1. **Ανασκάπτοντας τη Γεύση.** Η προετοιμασία σχολείων, μαθητών και δασκάλων-καθηγητών, για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα ΓΕΥΣΗ και ΜΝΗΜΗ

Βίντεο 2. **Η Έκθεση.** Δημιουργίες μαθητών 25 σχολείων της Μεσσηνίας, πολιτιστικών φορέων και πολιτών για τη Γεύση και Μνήμη

Βίντεο 3. **Ομιλητές και Δρώμενα με Γεύση και Μνήμη.** Επιστήμη και Τέχνες συνδημιουργούν

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

culture.uop.gr

Στόχος του Προγράμματος Καθημερινός Πολιτισμός είναι η δημιουργία καινοτόμων διαλόγων και δράσεων μεταξύ Πανεπιστημίου και Κοινωνίας.

Το Πρόγραμμα σχεδιάζει και υλοποιεί θεματικές εκδηλώσεις και δράσεις που αναδεικνύουν τις συγκλίσεις μεταξύ Επιστημών και Τεχνών στο επίπεδο της καθημερινής ζωής και του πολιτισμού.

Θεωρεί ως προϋπόθεση ότι κάθε κοινωνία και κοινωνική ομάδα αποτελεί ένα πολιτισμικό πεδίο που απαιτεί μετάφραση και κοινωνικο-ιστορική και περιβαλλοντική πλαισίωση.

Με τη μέθοδο της εθνογραφικής έρευνας διερευνά και ανασύρει την πολιτισμική διαφορετικότητα και ποικιλότητα.

Στα πλαίσια του ελληνικού πολιτισμικού αρχείου αναζητά και αναδεικνύει εντόπιες πρακτικές αρχειοφύλαξης—το πώς η πολιτισμική μνήμη ενσωματώνεται στη γλώσσα, στο σώμα, στο χώρο και στα υλικά τεχνουργήματα ως δοχεία αποθήκευσης της καθιζημένης ιστορίας.

Χρησιμοποιώντας την κομβική έννοια της «παραστασιακής επιτέλεσης», όπως αυτή ορίζεται στην εθνογραφική θεωρία και πρακτική, φέρνει σε διάλογο επίσημα και ανεπίσημα μέσα και τρόπους αρχειοφύλαξης στην καθημερινή ζωή, χθες και σήμερα, με επίσημους θεσμούς αρχειοφύλαξης όπως μουσεία και πανεπιστημιακούς κλάδους.

Η μετατροπή των επιστημονικών δεδομένων σε δημόσια γνώση συμπληρώνεται με τη χρήση πολυμέσων.

Το Πρόγραμμα παιδαγωγεί και εξειδικεύει φοιτητές, εκπαιδευτικούς και ενδιαφερόμενους φορείς και συλλόγους σε θέματα πολιτισμικής διερεύνησης, διαχείρισης και ανάπτυξης σε επίπεδο κοινότητας, δήμου, περιφέρειας.

Επιστημονική υπεύθυνη Κ. Νάντια Σερεμετάκη

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών/Τμήμα Βυζαντινών Ερευνών

Πρόγραμμα Καθημερινός και Κοινωνικός βίος των Βυζαντινών

Το Πρόγραμμα *Καθημερινός και Κοινωνικός βίος των Βυζαντινών* ερευνά πτυχές της βυζαντινής καθημερινότητας και την αποτύπωσή τους στις κοινωνικές σχέσεις.

Επιδιώκει την ανίχνευση, ανάλυση και κατανόηση αντιλήψεων που εδράζονται σε καθημερινές συνήθειες και πρακτικές.

Μελετά τον τρόπο διατύπωσης των νέων κοινωνικών αιτουμένων στις πηγές, στα αντικείμενα του καθημερινού υλικού βίου, στη μνημειακή και εικαστική έκφραση.

Τα μέλη του συνεργάζονται με πανεπιστημιακούς και ερευνητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό στη διοργάνωση συνεδρίων και επιστημονικών συναντήσεων, με ερευνητικά προγράμματα ελληνικών και ξένων ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ως σύμβουλοι σε ελληνικά πολιτιστικά ιδρύματα.

Το Πρόγραμμα, στην τρέχουσα μορφή του, περιλαμβάνει δύο διακριτές αλλά συμπληρωματικές κατευθύνσεις: 1. Τεχνολογία και διαχείριση αγροτικών προϊόντων στο Βυζάντιο (κρασί, λάδι, κτηνοτροφικά προϊόντα) και 2. Αντιλήψεις, συμπεριφορές και τρόποι έκφρασης (όνειρα, αλλημεία, οικονομία, δίαιτα-διατροφή-εστίαση).

Φιλοξενεί ως ερευνητική του κατεύθυνση «Το Βιβλίο στο Βυζάντιο. Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Βιβλιοδεσία. Ιστορία του βιβλίου και της βιβλιοδεσίας.»

Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδρος: Κ. Νάντια Σερεμετάκη, Παν/μιο Πελοποννήσου

Υπεύθυνη συντονισμού: Ε. Γραμματικοπούλου, ΕΙΕ

Υπεύθυνος επικοινωνίας & συντονισμού σχολείων: Αθ. Αργυριάδης,
υπ. διδάκτωρ Παν/μίου Πελοποννήσου

Υπεύθυνος σχολικής εικαστικής δημιουργίας και επιμέλειας: Φ. Σοφικήτης,
εικαστικός εκπαιδευτικός 4ου Δημοτικού Σχολείου Καλαμάτας

Υπεύθυνη του τομέα «Γεύση και Επιχειρηματικότητα»: Ν. Παπαδοπούλου

Γραφιστική-Σχεδιασμός: Κων/να Παπακωνσταντίνου

Χορηγός κρασιού: ΟΙΝΟΜΕΣΣΗΝΙΑΚΗ ΑΕ

Ζύγισμα 5ος αιώνας
Photo: Αρχαίο Λυκείου, Ειρήνηδον

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Η επένδυση στη γνώση!

Πρόγραμμα
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ειδικές μορφωτικές εκδηλώσεις
[επιστήμη-κοινωνία]

Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών

Πρόγραμμα: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ

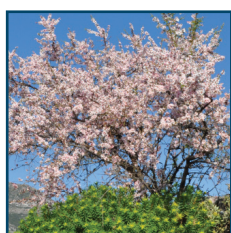
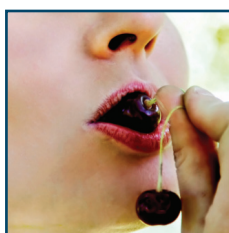

Photo: Βούβλα Κυριακέα

γεύση και μνήμη II

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΣ
ALPHA BANK

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ

ΣΚΑΪ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

αθήνα

επιχειρώ
www.epixeiro.gr

SCIENCE
ILLUSTRATED

culture
now.gr

www.eie.gr culture.uop.gr

Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών Λεωφ. Βασ. Κωνσταντίνου 48 (ΜΕΤΡΟ Ευαγγελισμός), τηλ. 210 7273 516.